

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

10 november 1997

BELEIDSBRIEF

Binnenlandse Aangelegenheden

Beleidsprioriteiten 1998

ingediend door de heer Leo Peeters,
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting

BELEIDSBRIEF 1997 BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN***Vlaanderen sturen - Lokaal besturen***

Na ruim twee jaar regeringsbeleid kan een tussentijdse balans opgemaakt worden. In het domein binnenlandse aangelegenheden zijn een aantal programmapunten van het regeerakkoord in uitvoering. Voor andere aangelegenheden is een belangrijke aanzet gegeven. Een overzicht volgt in een eerste deel.

Voor het tweede deel van de legislatuur staan nog een aantal belangrijke agendapunten voorop.

I. Een blik in de achteruitkijkspiegel

De **regionalisering van de basiswetgeving** blijft voor de Vlaamse regering een conditio sine qua non teneinde een coherent lokaal beleid te kunnen voeren steunend op homogene bevoegdheidspakketten. Alhoewel het Sint-Michielsakkoord van 1993 hiertoe de aanzet heeft gegeven, is tot op heden vanuit de federale overheid nog geen werk gemaakt van het aangekondigde overleg met de deelregeringen. Dit heeft niet belet dat op mijn initiatief een beleidsondersteunend onderzoeksproject is opgestart dat tot doel heeft een interdisciplinaire groep wetenschappers te laten werken aan een “proeve van Vlaams gemeentedecreet”. Het eindresultaat, dat nog tijdens deze legislatuur verwacht wordt, zal ertoe bijdragen dat Vlaanderen klaar staat wanneer de regionalisering van de Nieuwe Gemeentewet effectief gerealiseerd wordt. De resultaten van een verkennend onderzoek van de hand van professor Kris De Schouwer (Centrum voor Politicologie - V.U.B.) naar de knelpunten zoals die waargenomen worden door gemeentelijke mandatarissen en ambtenaren vormt een belangrijk uitgangspunt. Hierin komen de instellingen van de lokale politiek, de binnengemeentelijke decentralisatie en de financiering van de gemeenten aan bod.

Het regeerakkoord benadrukt de **strikte toepassing van de taalwetgeving**, er van uitgaand dat de faciliteitenregeling, als uitzondering op de regel van de eentaligheid, beperkend moet worden geïnterpreteerd. Deze stelregel wordt in het kader van het administratief toezicht dossiermatig toegepast. Daarenboven heeft een omzendbrief van 1 augustus 1997 in dezelfde zin een definitieve oplossing gegeven aan het probleem van de dubbelzinnigheid omtrent de rechtmatigheid van de taalpremies in sommige gemeenten. Dezelfde redenering ligt overigens aan de basis van de omzendbrief 97/29 van 7 oktober 1997 van de Vlaamse regering over het taalgebruik in de eigen diensten.

Vlaanderen levert zijn deel van de inspanningen om de zogenaamde **maastrichtnorm** te bereiken en zorgt er effectief voor dat ook de lokale besturen zich in deze inspanning inschrijven. Het verplicht begrotingsevenwicht voor de gemeenten blijft een stelregel in de jaarlijkse begrotingsonderrichtingen. Bij de opmaak van de begrotingen voor 1998 kregen de gemeenten voor het eerst een gecoördineerde versie van de onderrichtingen welke sinds 1980 werden verstrekt. Naar aanleiding van de herhaalde beursgang van het Gemeentekrediet zijn daarenboven specifieke onderrichtingen verstrekt die de gemeenten en provincies er toe aanzetten om de opbrengst bij voorkeur te besteden aan schuldafbouw.

Het opvolgen van de **gemeentefinanciën** op zowel Vlaams als lokaal niveau is een andere grote bekommernis. Diverse omzendbrieven met betrekking tot de opmaak van begrotingen en rekeningen, fiscaliteit en boekhouding beogen een optimale begeleiding te bieden. De Vlerick School voor Management heeft daartoe in opdracht van het kabinet een stel ratio's ontwikkeld. In het voorjaar van 1997 werden opleidingsmodules georganiseerd voor het gespecialiseerd gemeentepersoneel. Hierop aansluitend volgen aangepaste opleidingsmodules voor mandatarissen en een gebruiksvriendelijke handleiding.

De nieuwe wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en invordering van lokale belastingen is nader toegelicht vanuit de bekommernis er een zo werkbaar mogelijk beleidsinstrument van te maken. De Vlaamse regering heeft zich evenwel aangesloten bij de overige gewesten in een geding voor het Arbitragehof tegen de onvolkomenheden in deze nieuwe regelgeving die de goede werking van de gemeenten dreigt te verstoren.

Het probleem van de doorstorting van aanvullende belastingen op de federaal geïnde personenbelasting en onroerende voorheffing hebben het voorwerp uitgemaakt van diverse tussenkomsten bij de federale overheid. Deze hebben geleid tot een vaste betaalkalender waaraan goed de hand gehouden wordt. Hierdoor weten de gemeentebesturen zich verzekerd van een grotere regelmaat in de doorstortingen. De moeilijke voorspelbaarheid van de omvang van de maandelijkse betalingen blijft evenwel nog een bekommernis.

De financiën van de steden Antwerpen, Gent en Oostende worden nog steeds op de voet gevolgd. Daartoe komen geregeld de begeleidingscommissies voor de respectieve steden voor overleg bijeen. Meer in het bijzonder voor Stad Antwerpen heeft de Vlaamse regering beslist een verlichting van de financiële inspanningen van de stad inzake schuldaflissing toe te staan. Externe factoren zoals de opbrengst van de dubbele beursgang van het Gemeentekrediet en historisch lage rentevoeten, evenals inspanningen geleverd door het bestuur teneinde het begrotingsevenwicht te behouden en een financiële reserve van één miljard frank op te bouwen, rechtvaardigen dit. In ruil worden de investeringsmogelijkheden vergroot en wordt het pensioenfonds extra aangevuld. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens van het Vlaams Parlement en kan nog beter ingespeeld worden op de reële noden van de Stad.

Eveneens in het voorjaar van 1997 heeft de **Commissie Bestuurlijke Organisatie** haar rapport neergelegd. Het is een belangrijk document dat een grondige doorlichting van bestuurlijk Vlaanderen bevat. Zowel op parlementair vlak als op het terrein is een groot debat opgestart. De parlementaire discussie wordt in het najaar van 1997 verdergezet. Het rapport is gebaseerd op een globale langetermijnvisie en moet uitmonden in concrete beleidsinitiatieven die gericht zijn op een meer performante dienstverlening aan de gebruiker en een doorzichtiger en daardoor democratischer werking van de onderscheiden bestuursniveaus.

De **toezichtsregels** naar de lokale overheden worden aangepast aan de **moderne technieken**. Zo is het goedkeuringstoezicht op informatiseringsdossiers van intercommunales afgeschaft. Gemeenten worden in de mogelijkheid gesteld om hun begrotingen en rekeningen langs informatorische weg over te maken aan de toezichthoudende overheid. In de eerste plaats is deze maatregel bedoeld om in een centrale financiële gegevensbank cijferoefeningen te maken en de resultaten hiervan aan de betrokken besturen en aan een ruimer publiek kenbaar te maken. Op termijn zal bovendien de grote papierstroom kunnen ingedijkt worden.

Ter **verdieping van de lokale democratie** is op Vlaams niveau een adviescommissie in het leven geroepen die het gebruik van volksraadplegingen adviserend zal begeleiden en stimuleren. Zij zal zich hoofdzakelijk buigen over vragen naar inhoud en vorm van volksraadplegingen. De commissie wordt voorgezeten door een magistraat van de Raad van State en bestaat verder uit twee academici waaronder een gespecialiseerd in publiek recht en twee ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap die over een grondige kennis van het administratief recht beschikken.

Per omzendbrief wordt een vlotte doorstroming van informatie tussen intercommunale verenigingen en gemeenteraden aangemoedigd. De openbaarmaking van de jaarrekeningen van diezelfde tussengemeentelijke structuren is nog eens benadrukt. De werking van de lokale adviesraden heeft het voorwerp uitgemaakt van een parlementair debat. De resultaten hiervan zullen mee opgenomen worden in de ruimere discussie over het pact met de gemeenten.

De burger moet ook rechtstreeks aanvoelen dat de overheid het ernstig meent met zijn dienstverlenende rol en een echt aanspreekpunt is. Daarom zijn in een omzendbrief regels opgesteld die zowel de Vlaamse als de provinciale en de lokale overheid moeten in acht nemen bij de behandeling van klachten over handelingen van gemeenten en provincies. Hoofdbekommernis is om binnen redelijke termijnen een antwoord ten gronde te verstrekken. Omdat het onderzoek van concrete dossiers doorgaans verloopt via de provinciegouverneurs, is het van belang dat de nodige informatie op gestroomlijnde wijze verstrekt wordt.

Inzake **personeelsbeleid** zijn belangrijke maatregelen getroffen op het vlak van arbeidsherverdeling en tewerkstelling. Het sectoraal akkoord voor 1995-1996 moedigt de toepassing van maatregelen inzake loopbaanonderbreking, vrijwillige vierdagenweek en halftijdse vervroegde uitreding voor het personeel van de lokale besturen aan. Ook worden de gemeenten en provincies gestimuleerd om compensatieverlof in plaats van loon toe te kennen voor overuren, nacht- en weekendprestaties. De vrijgekomen financiële middelen kunnen dan ingezet worden voor nieuwe tewerkstelling.

Evenzeer gericht op jobcreatie is de innovatie om deeltijdse statutaire werving mogelijk te maken. In het algemeen wordt overigens voorrang gegeven aan de statutaire tewerkstelling. Om te voorkomen dat lagergeschoolden door hoger geschoolden verdrongen worden van de functies die volgens hun diploma het best bij hun capaciteiten passen, zal bij de werving van statutair of contractueel personeel niet meer mogen afgeweken worden van de diplomavooraarden die expliciet deel uitmaken van het sectoraal akkoord. Met de invoering van een tewerkstellingsparagraaf bij overheidsopdrachten worden de aannemers ertoe aangezet om beroep te doen op een of meerdere langdurig werklozen bij de uitvoering van de toegewezen opdracht. Met dit laatste wordt overigens uitvoering gegeven aan het Algemeen Armoederapport.

Via diverse omzendbrieven is al uitvoering gegeven aan gemaakte afspraken en wordt op dezelfde weg verder gegaan. Ze handelen over :

- de objectivering van wervingen en bevorderingen van (adjunct-)politiecommissarissen door in de procedure examens in te lassen;
- het benadrukken van het belang van de toepassing van het syndicaal statuut als element ter

- de rechtspositie van personeelsleden die door de gemeentelijke of provinciale overheid overgenomen worden van verenigingen zonder winstoogmerk. Hiermee wordt de klemtoon maximaal verlegd van parallelle structuren (v.z.w.'s) naar de verkozen organen;
- de aanmoediging van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer door het invoeren van een premie. Deze maatregel kadert in een ruim milieu-, mobiliteits- en gezondheidsbeleid;
- de afschaffing van de taalpremie in de randgemeenten waardoor enerzijds het eentalig karakter van het hele gewest beklemtoond wordt en anderzijds een einde gesteld wordt aan een feitelijke ongelijkheid in het bezoldigingsstelsel van personeelsleden uit de lokale sector;
- de wenselijkheid om bij aanwervingsexamens de administratieve rompslomp tot een minimum te herleiden.

II. Op weg naar de eeuwwisseling

Aanzetten tot een intersectoraal binnenlands beleid

Het advies van de Commissie Bestuurlijke Organisatie dient geïmplementeerd te worden. In een eerste reflectie in de schoot van de bevoegde parlementaire commissie heb ik een aantal belangrijke aandachtspunten onderstreept :

1. de regionalisering van de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies;
2. de noodzaak van een coherent en inclusief Vlaams bestuurlijk beleid;
3. meer democratie door de versterking van de verkozen raden;
4. een uitgeklaarde en meer evenwichtige relatie tussen de verkozen raden en de functionele besturen;
5. bestuurskracht van de gemeenten;
6. intergemeentelijke samenwerking en taakverdeling;
7. modernisering van de wetgeving op de intercommunale verenigingen;
8. provinciebesturen en bestuursorganisatie op provinciaal niveau;
9. bestuursorganisatie in de stedelijke gebieden;
10. financiering.

De elementen die het breed maatschappelijk debat hebben opgeleverd worden gebundeld in een addendum bij het verslag en als geheel ter bespreking voorgelegd in het Vlaams Parlement. Een aantal voorstellen die erin geformuleerd worden vergen ingrijpende maatregelen. Op andere vlakken stelt zich het probleem van de niet homogene bevoegdheidspakketten die de onafgewerkte staatshervorming totnogtoe heeft opgeleverd. Wat dit laatste betreft zal trouwens, zoals in het verleden, maximaal bepleit worden dat uitvoering gegeven wordt aan de afspraken gemaakt in het Sint-Michielsakkoord.

Dit neemt nochtans niet weg dat ook op korte termijn reeds een aantal stappen kunnen gezet worden. Zo zal met de diverse functioneel bevoegde ministers overlegd worden op welke wijze de talrijke procedures, die dezelfde lokale en intermediaire structuren betreffen, beter op elkaar kunnen afgestemd worden. Op die manier wordt een aanvang gemaakt met het door de CBO noodzakelijk geachte "intersectoraal binnenlands beleid".

De vastgestelde problemen inzake bestuurskracht, die zich voornamelijk stellen bij de gemeenten van kleinere omvang, verdienen bijzondere aandacht. De kwaliteit van het binnenlands bestuur is vanzelfsprekend sterk afhankelijk van de mate waarin de diverse bestuursniveaus hun taken aankunnen. Inherent aan deze probleemstelling stelt zich de vraag naar de meetbaarheid van bestuurskracht. Daarom zal op korte termijn een inventaris

opgemaakt worden van parameters die toelaten bestuurskracht te kwantificeren. Dit zal toelaten om deze discussie te objectiveren.

Waar een tekort aan bestuurskracht vastgesteld wordt, dringt zich een herziening van de taakstelling op. Dit kan via allerlei vormen van samenwerking. Intercommunale samenwerking is daar een voorbeeld van. Er zijn echter diverse andere modellen denkbaar. Samenwerkingsmodellen kunnen ontstaan tussen gemeenten onderling, maar ook tussen gemeenten en OCMW's, tussen gemeenten en de privé-sector - het weze met commerciële bedrijven of met diverse actoren - tussen gemeenten en provincies, tussen gemeenten en het gewest of de gemeenschap. Voor al die modellen dient een algemeen kader geschapen te worden dat voldoende houvast biedt en tegelijkertijd ruimte laat voor maatwerk. Eigen inventiviteit en kennis zal daartoe samengebracht worden met ervaringen opgedaan in het buitenland.

De diverse overheden zullen ook moeten leren werken met kwaliteitscontrole. Die moet in de eerste plaats slaan op de efficiëntie en de effectiviteit van de structuren waarmee bepaalde taken verricht worden. Hier rijst dus niet enkel de vraag naar het kader waarbinnen diverse actoren samenwerken aan de openbare dienstverlening, maar ook naar de gehanteerde procedures. Die moeten voortdurend getoetst worden aan de doelstellingen en waar nodig aangepast worden. Er zal in samenwerking met specialisten gezocht worden naar een middel om een en ander te begeleiden.

Ook de financiering van de lokale overheden vanuit het gewest en de gemeenschap zal vanuit dezelfde kritische ingesteldheid onder de loupe genomen worden. Onderzocht zal worden of de diverse middelen niet moeten samengebracht worden in een verzamelfonds. Daarbinnen kunnen weliswaar diverse beschotten blijven verder bestaan onder het toezicht van de functioneel bevoegde ministers. Maar op het vlak van procedures zal bekeken worden hoe tot een eenvoudiger, doorzichtiger en dus optimalere wijze tot convergentie kan gekomen worden. De thans bestaande fondsen (gemeentefonds, investeringsfonds, sociaal impulsfonds) blijven weliswaar gevrijwaard.

Pact met de gemeenten

De gemeenten vormen het bestuursniveau dat het dichtst bij de mensen staat. De septemberverklaring stelt zeer duidelijk - in uitvoering van het regeerakkoord - dat de gemeenten en OCMW's meer verantwoordelijkheid en autonomie moeten krijgen. Met de convenants inzake stedelijk beleid, mobiliteit en milieu is dit partnerschap tussen de Vlaamse regering en de lokale besturen reeds in uitvoering. Dit partnerschap zal verder worden verruimd tot een "pact met de gemeenten". Daaronder wordt verstaan een geheel van maatregelen en werkwijzen die aan de hand van de adviezen verstrekt door de Commissie Bestuurlijke Organisatie en de ervaringen van de zogenaamde sifplusgemeenten verder zullen uitgewerkt worden.

Een volwaardig statuut voor de lokale mandataris

Het lokale beleidsveld wordt steeds ingewikkelder en de gebruiker van de openbare dienst wordt terecht veeleisender. Van de lokale mandataris wordt bijgevolg een brede intellectuele bagage geëist die hem/haar in staat moet stellen een antwoord te formuleren op de vele nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. De rechtspositie en de vormingsmogelijkheden van de gemeentemandataris staan evenwel in schril contrast met deze eisen. Als gevolg van het ontbreken van een volwaardig statuut wordt maatschappelijke inzet eerder gefnuikt dan

aangemoedigd. Belangrijke bevolkingsgroepen worden ontmoedigd om een gemeentelijk mandaat op te nemen. Daardoor verschrompt het politieke landschap wat nefast is voor de werking van ons democratisch bestel.

Diverse maatregelen dringen zich op. Een aantal zijn onlosmakelijk verbonden met de bevoegdheid over de organieke wetgeving. Een coördinatie en implementatie van alle wetteksten in verband met het politiek verloop is nodig. Alle werknemers, zowel uit de private als uit de openbare sector, moeten er kunnen gebruik van maken. Het aantal op te nemen dagen moet opgetrokken worden, presentiegelden moeten uit de fiscale sfeer gehaald worden en een degelijke ontslagregeling moet uitgewerkt worden.

De cumulatie van een vervangingsinkomen - werkloosheidsvergoeding, inkomen uit de ziekte- en invaliditeitsverzekering, conventioneel brugpensioen - met de inkomsten uit een lokaal mandaat wordt momenteel bestraft. Hierdoor gaat veel ervaring, inzet en beschikbaarheid voor de gemeenschap verloren. In uitvoering van de conclusies van de zogenaamde werkgroep Langendries dient artikel 19 van de nieuwe gemeentewet derwijze aangepast te worden dat een einde gemaakt wordt aan de ontmoedigende effecten van de huidige regeling. Indien zulks niet op korte termijn gebeurt, zal onderzocht worden in welke mate kan gedoogd worden dat de gemeenten zelf een vergoeding toekennen aan de mandatarissen voor de geleden schade.

Burgemeesters en schepenen moeten een bezoldiging krijgen die hen toelaat zich op substantiële wijze van hun mandaat te kwijten. Momenteel is dat niet het geval omdat de verloning meestal niet toelaat andere professionele activiteiten geheel of ten dele op de achtergrond te dringen. Een aanpassing in de zin dat een verband gelegd wordt met het niveau waarop de gemeentesecretarissen bezoldigd worden is daarom niet meer dan billijk. Ook hiervoor dient het voornoemde artikel 19 van de nieuwe gemeentewet gewijzigd te worden.

Over al deze aangelegenheden zal overleg gepleegd worden met de federale minister bevoegd voor binnenlandse zaken. Dit zal onder meer gebeuren in het kader van de interministeriële conferenties voor Binnenlandse Aangelegenheden en voor Stedelijke Vernieuwing. In afwachting dat dit interministerieel overleg resultaten oplevert, zullen toch reeds een aantal maatregelen op gewestniveau genomen worden :

- Inzake vorming van lokale mandatarissen zal de administratie in samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten een programma van praktijkgerichte en gespecialiseerde vormingssessies opzetten dat er op gericht is de betrokkenen in staat te stellen zich regelmatig bij te scholen. Hiervoor zullen de kredieten op de begroting voor binnenlandse aangelegenheden prioritair aangewend worden.
- Bij omzendbrief zullen de gemeentebesturen gevraagd worden om nog meer dan nu het geval is de werking van de gemeenteraadsfracties op actieve wijze te ondersteunen. Hierbij wordt gedacht aan het ter beschikking stellen van een uitgerust lokaal (telefoon, fax, fotocopieerfaciliteiten, ...). Tevens zal het belang onderstreept worden van de beschikbaarheid van de gemeentesecretaris ten behoeve van de gemeenteraadsleden die in de uitoefening van hun mandaat moeten kunnen beschikken over de ruimst mogelijke informatie. Naar analogie geldt het vooraangaande evenzeer voor de werking van de provincieraadsfracties.

- De omvang van de presentiegelden van de raadsleden wordt momenteel geregeld in functie van het inwonertal van de gemeente. De inzet van elk raadslid is nochtans niet afhankelijk van het aantal inwoners maar wel van de complexiteit die het besturen van een gemeente met zich brengt. Die complexiteit weegt zeker niet minder door in de kleine gemeenten. Daarom zal een regeling uitgewerkt worden waarbij eenzelfde maximum gehanteerd wordt voor alle Vlaamse gemeenteraadsleden. Dat maximum zal niet lager liggen dan wat nu als plafond geldt voor de grootste besturen en zal bovendien jaarlijks kunnen aangepast worden aan de evolutie van de gezondheidsindex.
- Parallel met de discussie over een betere verloning van de mandatarissen moet het gesprek gevoerd worden over een cumuleerbeperking. De voorwaarden moeten gecreëerd worden om de burgemeesters en schepenen ertoe aan te zetten hun mandaat voltijds uit te oefenen. Waar gecumuleerd wordt dient het niveau van bezoldiging overeenkomstig verminderd te worden.

Verdieping van de lokale democratie

Onder meer de mogelijkheid, door de grondwetgever en de federale wetgever in het vooruitzicht gesteld, om in de grote steden de oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen mogelijk te maken, zal vanuit de Vlaamse bevoegdheid binnenlandse aangelegenheden aangegrepen worden om de betrekkingen tussen de burger en het lokaal bestuur te optimaliseren.

Een verbeterde werking van de gemeentelijke adviesraden en de optimalisering van de adviesverlening past eveneens in het verbeteren van de kwaliteit van de relatie tussen bestuur en bestuurden en beantwoordt aan de uitdrukkelijke wens van het Vlaams Parlement. Momenteel stelt de veelheid van raden en hun uiteenlopende functioneringswijzen een probleem voor de goede werking van de gemeentelijke organen. Het bestaan en de werking van een aantal van deze raden stoelt op specifieke wetten, decreten of subsidiëeringsmechanismen. Andere zijn ontsproten aan de lokale autonomie. Om tegemoet te komen aan de reële behoefte aan een algemeen kader waarin de vormvereisten, de participatie en de informatiedoorstroming naar het beleidsniveau georganiseerd worden, zal op niveau van de Vlaamse regering een overleg opgestart worden met het oog op een betere stroomlijning van de diverse Vlaamse regelgevingen terzake. Dit overleg moet nochtans niet noodzakelijkerwijs uitmonden in een eenvormig adviesstelsel dat dwingend opgelegd wordt aan de lokale besturen.

Er zal gestreefd worden naar een integraal communicatiebeleid op gemeentelijk vlak. De informatiedoorstroming vanuit het Vlaamse niveau en de gemeentelijke initiatieven terzake kunnen beter op elkaar inspelen. Gemeentelijke informatiebladen en kanalen als de plaatselijke openbare bibliotheken zullen op structurele wijze ingeschakeld worden in het Vlaamse informatiebeleid. Parallel hiermee zullen initiatieven ontwikkeld worden ter ondersteuning van zeer praktijkgerichte vorming van gemeentelijke informatieambtenaren.

Bijsturing van het personeelsbeleid

Het sectoraal akkoord van 18 juni 1993 heeft belangrijke aanzetten gegeven tot de modernisering van het lokaal en regionaal personeelsbeleid. Aan de uitgangspunten zal niet getornd worden. Wel zullen in het kader van het sectoraal akkoord 1997-1998 de nodige bijsturingen doorgevoerd worden. De belangrijkste aandachtspunten zijn de volgende :

- er is binnen wel afgesproken krachtlijnen en in functie van de specifieke lokale omstandigheden nood aan meer maatwerk en differentiatie op het vlak van vorming, evaluatie, invulling van de functionele loopbaan en de opbouw van de personeelsformaties;
- versterking van de mobiliteit;
- wegwerken van een aantal anomalieën.

Belangrijk is vooral dat op het vlak van de evaluatie zal worden afgestapt van het principe dat een evaluatie enkel gunstig of ongunstig kan zijn. Meer nuancering in de beoordeling zal mogelijk gemaakt worden. Goede elementen moeten kunnen beloond worden; anderzijds moet ontslag tot de mogelijke effecten van een herhaalde negatieve evaluatie kunnen behoren. Gelet op de zwaardere gevolgen van de evaluatie, dient ook de beroepsprocedure herbekeken te worden. In elk geval moeten voldoende waarborgen inzake objectiviteit en een afdoende bescherming van de rechten van de verdediging voorzien worden voor het personeel.

Omdat er in de lokale besturen meer en meer nood is aan gekwalificeerd personeel en omdat het takenpakket de laatste jaren enorm is toegenomen, dient de bestuurskracht van het lokaal bestuur ook via het personeelsbeleid versterkt te worden. Daartoe zullen de staffuncties binnen de verschillende niveau's bijzondere aandacht krijgen.

Objectivering van de wervingen en bevorderingen maakt in het personeelsbeleid van de lokale en regionale overheden een belangrijk onderdeel uit. Alhoewel een zaak van het betrokken bestuur zelf, is het aangewezen deze bekommernis te ondersteunen. Een Vlaams wervingsorgaan ("SCOPE") wordt opgericht dat onder meer tot doel heeft om voor de Vlaamse openbare besturen (gemeenten en provincies inbegrepen) op te treden als makelaar bij de organisatie van de noodzakelijke proeven. Deze aanbodstructuur zal in volle respect voor de lokale autonomie garant staan voor een kwaliteitsvolle invulling.

In uitvoering van de uitdrukkelijke wens van het Vlaams Parlement zal aan de lokale besturen aanbevolen worden om te streven naar de aanwerving van personen met een handicap ten belope van een quotum van minimaal 2,5 % berekend op de vaste personeelsformatie.

De gemeentelijke boekhouding op maat

Sedert 1 januari 1995 zijn de Vlaamse gemeenten verplicht de nieuwe gemeenteboekhouding te voeren. In vergelijking met de vroeger gehanteerde budgettaire boekhouding, levert het nieuwe systeem veel meer beleidsinformatie op. De koppeling van de budgettaire aan de algemene boekhouding is dan weer het voorwerp van kritiek. Daarom zal, onder meer met het oog op convergentie tussen de boekhoudsystemen van de diverse lokale besturen, een wetenschappelijke doorlichting van de nieuwe gemeenteboekhouding gebeuren.

Ook inzake begeleiding en ondersteuning van de lokale besturen wordt een initiatief genomen. Omdat het federale secretariaat Nieuwe Gemeenteboekhouding (Ministerie van Binnenlandse Zaken) per 1 juli 1997 heeft opgehouden te bestaan, zal binnen de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden opvolging gegeven worden aan de talrijke vragen en problemen inzake lokale financiën en de nieuwe boekhouding. Daartoe zal de nodige reorganisatie plaats vinden.

Met de wijziging van het toezichtsdecreet op de gemeenten van 14 mei 1997 kunnen begrotingen en rekeningen langs informatorische weg overgemaakt worden aan de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden. Daardoor ontstaat een enorme gegevensbank over de gemeentefinanciën met daarin onder meer de volledige inventaris van het patrimonium,

de balans en de resultatenrekening van elke gemeente. Het verwerken, analyseren en evalueren van de gegevens, evenals de rapportering naar het beleid, de lokale besturen en andere belangstellenden toe, zal eveneens tot de opdrachten van de administratie behoren.

Gemeentelijke fiscaliteit

Vanuit de vaststelling dat de huidig gekende aanvullende gemeentebelastingen niet steeds tot billijke herverdeling aanleiding geven, werd eerder al opdracht gegeven aan professor Miguel De Jonckheere (Centrum voor Fiscaal Recht - V.U.B.) om de mogelijkheden van een gebruikersbelasting naar Nederlands model in Vlaanderen te onderzoeken. Zodra de onderzoeksresultaten beschikbaar zijn, zal nagegaan worden welke concrete toepassing mogelijk is en zullen beleidsvoorstellen geformuleerd worden.

Tevens wordt bij de federale minister van financiën aangedrongen om het dubbelbelastingverdrag met Nederland in die zin te wijzigen dat de fiscale emigratie van Nederlanders naar Vlaanderen ontmoedigd wordt. Een initiatief daartoe moet uitmonden in een overleg met het Vlaams Gewest. Momenteel zijn het voornamelijk de gemeenten in de grensstreek die als gevolg van de huidige overeenkomst belangrijke belastinginkomsten ontlopen.

Vlaamse parlementsverkiezingen

In juni 1999 zal de tweede rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement worden georganiseerd. Omdat deze verkiezing in principe zal samenvallen met de verkiezing van het Europees Parlement en met de federale parlementsverkiezingen, zal de organisatie in samenwerking met de federale overheid verlopen. De bekommernis van de Vlaamse Gemeenschap zal gaan naar :

- een maximale herkenbaarheid van de Vlaamse inbreng,
- de inzameling en verspreiding van de kiesuitslagen, en
- de automatisering van de kiesverrichtingen.

In de begroting voor 1998 wordt een krediet ingeschreven waardoor de investeringsuitgaven die door de gemeenten gedragen worden bij de verwerving van het nodige materiaal in belangrijke mate gecofinancierd worden.

Leo PEETERS